

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om værn mod dumping m. v.

Valgt blev: *Lars P. Jensen, Bundvad, Einer-Jensen, Carl P. Jensen, Lars M. Olsen, Hans Rasmussen, Robert Sørensen, Harald Nielsen, Alfred Bøgh, Thorkil Kristensen, Peter Larsen, Anker Lau, Foss, Poul Møller, Weikop, Aage Fogh og Bertel Dahlgaard.*

Derpå foretoges:

Tredje behandling af forslag til lov om ændring i lov om pas til danske statsborgere m. v.

(Anden behandling findes i tidenden sp. 332).

Der var stillet følgende ændringsforslag:

Af *Alfred Jensen, Ragnhild Andersen og Aksel Larsen:*

Til § 1.

I paragraffens slutning ændres punktum til komma, og der tilføjes: „og som nyt sidste punktum tilføjes: „Pas til søfolk udstedes altid uden gebyr.““

Af *Tholstrup:*

Til § 1.

I 2. linje ændres „10 kr.“ til: „6 kr.“.

Ændringsforslagene sattes først til forhandling.

Alfred Jensen: Da vi sidst behandlede dette lovforslag, rejste jeg spørgsmålet om sømændenes fritagelse for pasgebyr. Ministeren gav udtryk for, at det efter hans skøn var i strid med lovens forudsætninger at fritage søfolk for pasgebyr.

Jeg forstår ikke dette, når man tager i betragtning, at der i loven står, at visse medborgere kan fritages for pasgebyr. Jeg kunne bedre have forstået det — og det er måske også det, jeg skal forstå — hvis ministeren ikke mener, at loven hjemler ham ret til at fritage søfolkene for pasgebyr. Dette er nu heller ikke min opfattelse, men da jeg forstår, at der er nogen uenighed om, hvordan lovens paragraffer skal fortolkes,

har den kommunistiske gruppe ment det formålstjenligt i hvert tilfælde at fjerne denne uklarhed, således at man ikke kan hævde, at loven ikke indeholder hjemmel for en sådan afgørelse. Vi stiller derfor ændringsforslag om, at søfolkene altid skal fritages for pasgebyr.

Jeg håber, der er forståelse for denne tankegang i det høje ting, og jeg anbefaler de ærede medlemmer at stemme for vort ændringsforslag.

Tholstrup: Medens det er frivilligt for de fleste andre borgere, om de vil have et pas eller ej, er det tvungent for vore søfolk og måske for eksportchauffører. Jeg er derfor sympatisk indstillet over for det ændringsforslag, der er stillet af det ærede medlem hr. Alfred Jensen m. fl., men ændringsforslaget er måske nok lidt ubehændigt formuleret, da det kun tager hensyn til søfolkene. Nu kan man sige, at søfolkene på så mange andre områder ikke fuldt ud kan nyde det gode, det er at være medlem af et samfund, og derfor kan der være særlig grund til at støtte den af det ærede medlem hr. Alfred Jensen fremsatte betragtning.

Det ændringsforslag, jeg på min gruppes vegne har stillet, går ud på at ændre det foreslåede pasgebyr på 10 kr. til 6 kr. Man synes at have handlet noget overilet, idet der ikke forud for kravet om en forhøjelse fra 5 kr. til 10 kr., som af den højtærede justitsminister foreslået, var foretaget en nøje undersøgelse af udgiftsstigningen. Først da jeg rejste spørgsmålet, blev sagen nærmere undersøgt, og det viste sig da, at man kun kunne nå frem til en udgift ved pasudstedelsen på 4 kr. 69 øre plus nogle ukendte udgifter til administrationen. Jeg mener, at dette berettiger mig til at foreslå, at man nøjes med at forhøje beløbet til 6 kr., idet der da skulle være fuld dækning for de øgede udgifter, og således at man ikke kan opretholde påstanden om, at der indføres en rejsskat. Hvis dette var meningen, skulle lovforslaget slet ikke være kommet fra den højtærede justitsminister, men så burde det have været fremsat af den højtærede finansminister, for i så fald var det jo en måde at skaffe indtægter til statens kasse på.

Jeg vil anbefale, at man holder sig til det sunde princip, at borgere i almindelighed

[Tholstrup.]

må betale for det, som staten yder, men heller ikke skal betale mere.

Justitsministeren (Hans Hækkerup): Jeg må anbefale at stemme imod det af det ærede medlem hr. Tholstrup stillede ændringsforslag. Det ærede medlem har ikke været i stand til — det bebrejder jeg ham ikke — at dokumentere, at han med sit forslag har ramt netop det, han tilsigter. Jeg kan stadig væk ikke se, at det er urimeligt, at man tager 10 kr. for et pas, der gælder igennem fem år. Naturligvis ved det ærede medlem lige så godt som jeg, at forslaget også har et andet formål end at dække statens udgifter i dette specielle tilfælde.

Vedrørende det af det ærede medlem hr. Alfred Jensen m. fl. stillede ændringsforslag tror jeg ikke, det er så gennemtænkt, som det burde være. Det ærede medlem hr. Tholstrup støttede for så vidt ændringsforslaget, som han gjorde den bemærkning, at søfolk er tvunget til at have et pas. Det er ikke rigtigt. Forholdet er dette, at i størstedelen af de vesteuropæiske havne kræves pas i virkeligheden kun, hvis den pågældende helt afbryder forbindelsen med det skib, han sejler med. Der kræves normalt ikke pas af en sømand, fordi han forlader skibet eller dets umiddelbare nærhed i fremmed havn; i langt de fleste vesteuropæiske havne kræves kun pas, når han helt afbryder forbindelsen med skibet, f. eks. hvis han agterudsejles eller skifter hyre eller kommer på hospitalet.

I øvrigt vil jeg mene, at ændringsforslaget også af andre grunde er lidet gennemtænkt, for det er da klart, at den begrundelse, det ærede medlem hr. Alfred Jensen har givet, ikke kan gælde søfolk i indenrigs fart og heller ikke for søfolk i inter-skandinavisk fart. Desuden kan vel nok det spørgsmål rejses, hvis man skulle administrere en sådan bestemmelse: hvem er søfolk? Endelig ville, hvis man indførte gebyrfritagelse for søfolk, også andre borgere kunne rejse krav om at få gratis pas, fordi de på grund af deres erhverv må opholde sig i udlandet og måske har endnu mere brug for pas end søfolkene. Derfor synes jeg ikke, det ærede medlems forslag er vel gennemtænkt. Den bestemmelse, vi

har i loven om, at den, der er uformuende og på grund af sit erhverv har brug for pas, kan få dette udstedt gratis, gælder søfolk som alle andre.

Alfred Jensen: Der er blevet gjort indvendinger mod ændringsforslagets udformning. Jeg er fuldt ud klar over, at der kan siges et og andet herom, men de indvendinger, der er fremført her fra talerstolen, er ikke af en sådan art, at man kan sige, at det er bevist, at den tanke, der ligger i forslaget: at fritage søfolkene for at betale pasing, ikke er rigtig. Tværtimod. Jeg har også forstået ministeren således, at han ikke er fremmed over for tanken. Han mente, der var visse vanskeligheder, og han fremdrog visse forhold, som kunne give det udseende af, at det ikke var nødvendigt at give søfolkene pas uden gebyr.

Hvad det argument angår, at danske søfolk sejler på lande, hvor det ikke er nødvendigt at have pas, kan denne indvending gælde i enkelte tilfælde, altså for enkelte rejser, men den gælder ikke for søfolk i almindelighed. Søfolk, der mønstrer ud og går over i anden fart, må være klar til at tage den hyre, som byder sig, og derfor må de have et pas ved hånden. Hvad sejladsen i indenrigs fart angår, skulle jeg såmænd ikke have noget imod, at de, der sejler i indenrigs fart, skulle betale, hvis man i almindelighed her er tilhænger af, at der skal betales for pas; men når man motiverer sin modstand imod, at søfolk kan få pas uden gebyr, med, at der efter den affattelse, loven har indtil dato, ikke kan tages bestemte grupper ud, er dertil at sige, at jeg altså har foreslået at tage en enkelt gruppe ud og give den mulighed for at få pas gratis. Derfor kan jeg ikke godkende de indvendinger, der her er gjort, men må fastholde mit ændringsforslag. Hvorfor skal man lade de mange søfolk betale, fordi det kan synes urimeligt, at enkelte kan få pas uden at betale?

Hermed sluttede forhandlingen om ændringsforslagene.

Ændringsforslaget af *Tholstrup* (se sp. 519)

forkastedes med 106 stemmer mod 6; 7 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Ændringsforslaget af *Alfred Jensen* m. fl. (se sp. 519)

forkastedes med 107 stemmer mod 10; 3 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Lovforslaget som helhed sattes derefter til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges med 109 stemmer mod 10; 1 medlem tilkendegav, at han hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om en særlig ydelse til alders- og invaliderente-modtagere m. fl.

(Anden behandling findes i tidenden sp. 340).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 117 stemmer; 2 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om overførelse af vejfondsmidler til dækning af særlige sygehusudgifter [af A. C. Normann m. fl.].

(Forslaget til folketingsbeslutning findes i tillæg A. sp. 85, fremsættelsen i tidenden sp. 47).

Sagen sattes til forhandling.

Indenrigsministeren (Carl Petersen): Det af de ærede medlemmer af det radikale parti fremsatte forslag til folketingsbeslutning går ud på, at folketetinget skal opfordre regeringen til at fremsætte lovforslag vedrørende overførsel af et beløb fra vejfonden til amtskommuner samt by- og sognekommuner i forhold til disses særlige omkostninger som følge af færdselsulykker forårsaget ved motorkørsel, navnlig med henblik på sygehusenes udgifter.

Jeg er ikke helt klar over, hvilke områder der skal omfattes af det lovforslag, som forslagsstillerne ønsker regeringen skal fremsætte. Ordføreren for forslagsstillerne, det ærede medlem hr. A. C. Normann, nævner i sin fremsættelsestale foruden sygehusudgifterne, at der vil kunne blive tale om overførsel af penge fra motorfonden til andre offentlige kasser, og der peges i denne forbindelse bl. a. på invalideforsorgen og på sygekasserne. Jeg vil dog i det følgende navnlig beskæftige mig med trafikulykernes belastning af sygehusene, som jeg forstår er det centrale i forslaget.

Som det vil være bekendt, ydes der i henhold til sygehusloven tilskud fra den fælleskommunale udligningsfond til nedbringelse af amtskommunernes og købstadkommunernes udgifter til sygehusvæsen. Tilskuddet bliver reguleret efter pristigningen, og tilskuddet udgør efter den seneste forhøjelse 60 pct. af kommunernes samlede nettoudgift ved sygehusvæsenet. For indeværende finansår udgør det samlede tilskud ca. 150 mill. kr., der fordeles mellem kommunerne i forhold til antallet af indbyggere og sygedage, således at der ydes 16 kr. 90 øre pr. indbygger og 9 kr. pr. sygedag. Efter at den særlige fælleskommunale udligningsskat er blevet ophævet i foråret, får udligningsfonden dækning for sine udgifter ved overførsel af de fornødne beløb fra statskassen.

Jeg vil i denne forbindelse henlede opmærksomheden på, at der i forrige folketingssamling blev fremsat forslag til lov om tilskud til de offentlige veje. Efter dette forslag, som ikke nåede at blive færdigbehandlet, skal det på de årlige finanslove bestemmes, hvor stor en del af de ved beskatningen af motorkøretøjer indkomne be-